

Broj: 03-45.2-23-837-1/19
Istočno Sarajevo, 1.7.2019. godine

Na osnovu člana 61. stav 2. Zakona o upravi („Službeni glasnik BiH”, br. 32/02, 102/09 i 72/17), člana 9. stav 2. Zakona o osnivanju Instituta za standardizaciju Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH”, broj 44/04), a u vezi s tačkom 4.2.21 BAS poslovnika o radu stručnih tijela Instituta, i prijedloga poslovnog plana prihvaćenog na 14-toj sjednici BAS/TC 49, održanoj 16.04.2019. godine, direktor Instituta za standardizaciju Bosne i Hercegovine odobrava:

POSLOVNI PLAN

BAS/TC 49 *Hemijski inžinjerинг, laboratorijska oprema i kozmetika*

1. Uvod

Predmet rada Tehničkog komiteta BAS/TC 49, *Hemijski inžinjerинг, laboratorijska oprema i kozmetika* (u dalnjem tekstu: BAS/TC 49, obuhvata standardizaciju u oblasti hemije, laboratorijske opreme i kozmetike).

BAS/TC 49 prati rad sljedećih korespondentnih komiteta:

- CEN/TC 216 – Chemical disinfectants and antiseptics (*Hemijski dezinficijensi i antisepisci*);
- CEN/TC 276 – Surface active agents (*Površinski aktivne tvari*);
- CEN/TC 332 – Laboratory equipment (*Laboratorijska oprema*);
- CEN/TC 392 – Cosmetics (*Kozmetika*);
- ISO/TC 47 – Chemistry (*Hemija*);
- ISO/TC 48 – Laboratory equipment (*Laboratorijska oprema*);
- ISO/TC 91 – Surface active agents (*Površinski aktivne tvari*);
- ISO/TC 201 – Surface chemical analysis (*Površinska hemijska analiza*);
- ISO/TC 217 – Cosmetics (*Kozmetika*).

BAS/TC 49 je formiran Rješenjem direktora Instituta za standardizaciju BiH o formiranju Tehničkog komiteta br. IP-00120/10-03 od 23.03.2010. god. Trenutno je aktuelno Rješenje o promjenama u Tehničkom komitetu BAS/TC 49, br. 03-45.1-97-1/16 od 28.07.2016. godine.

Tehnički komitet BAS/TC 49 je formiran radi:

- analize potreba i pripreme prijedloga za preuzimanje međunarodnih i evropskih standarda;
- razmatranja inicijativa i utvrđivanja programa i planova rada u području djelovanja;
- razmatranja i utvrđivanja metoda rada i aktivnosti na izvršavanju planova rada TC-a;

-
- osnivanja radnih grupa (WG) i *ad hoc* grupa (AG) te definiranja njihovih područja rada i zadataka;
 - usklađivanja planova rada WG-a;
 - pripremanja i utvrđivanja nacrta i prijedloga BAS standarda;
 - razmatranja mišljenja, primjedbi i prijedloga dobijenih u toku javne rasprave;
 - pripremanja i prezentiranja stručnih mišljenja odgovarajućim tijelima međunarodnih i evropskih organizacija za standardizaciju u skladu s procedurom pripreme međunarodnih i evropskih standarda, te korištenja drugih mogućnosti uključivanja u njihov rad;
 - saradnje s drugim tehničkim komitetima i subjektima koji se bave aktivnostima u vezi sa standardizacijom.

Takođe, za predmete standardizacije iz oblasti rada BAS/TC 49 za koje ne postoje evropski standardi i drugi standardizacijski dokumenti, BAS/TC 49 može da donese odluku o preuzimanju međunarodnih standarda i drugih standardizacijskih dokumenata, a ako oni ne postoje, može da donese odluku o preuzimanju nacionalnih standarda i drugih standardizacijskih dokumenata drugih zemalja, s kojima Institut ima potpisani ugovor, kao i o izradi izvornih BAS standarda.

2. Poslovno okruženje

2.1 Opšte

Hemijski dezinficijensi i antiseptici obuhvataju standardizaciju: terminologije, zahtjeva, ispitnih metoda, uključujući potencijalnu efikasnost u uslovima upotrebe, preporuke za upotrebu i označavanje u cijelom području hemijskih dezinficijenasa i antiseptika. Područje aktivnosti obuhvata poljoprivredu (ali ne i hemikalije za zaštitu bilja), usluge u domaćinstvu, higijenu hrane i ostala industrijska područja, institucionalne, medicinske i veterinarske primjene.

Površinski aktivni tvari obuhvataju standardizaciju: klasifikacije, terminologije, uzorkovanja, fizikalnih, hemijskih ili drugih metoda ispitivanja, specifikacija itd. Površinski aktivni tvari i mješavine koje sadrže jednu ili više površinski aktivnih tvari s ili bez drugih konvencionalnih komponenata, formulacija sapuna i deterdženata.

Laboratorijska oprema obuhvata standardizaciju laboratorijske opreme osim: električne sigurnosti i elektromagnetne kompatibilnosti; osnovnog laboratorijskog namještaja; uređaja i opreme isključivo namijenjene biotehnološkoj ili *in vivo* i *in vitro* dijagnostičkoj upotrebi za medicinske primjene.

Kozmetika je oblast u okviru koje se razvijaju standardi, a čija je svrha dobrobit zdravlja potrošača. Prepoznato je da određeni proizvodi (tvari ili smjese), iako se primjenjuju na tijelo u kozmetičke svrhe, ne potпадaju pod definiciju kozmetičkih proizvoda.

Agencija za lijekove i medicinska sredstva BiH, prema Zakonu o lijekovima i medicinskim sredstvima ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj 58/08), reguliše oblast antiseptika i dezinficijenasa prema Pravilniku o medicinskim sredstvima br. 4 iz 2010. god.

Oblast hemikalija nije usklađena u Bosni i Hercegovini, što predstavlja problem u aktivnostima i sigurosti potrošača, zbog čega je potrebno raditi na usklađivanju propisa u oblasti hemikalija i biocida na nivou entiteta (odgovornost Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske, Federalno ministarstvo zdravstva i Odjeljenje za zdravstvo i ostale usluge Brčko distrikta). Potrebno je uskladiti izmjene važećih podzakonskih akata o deterdžentima u svrhu njihovog usklađivanja sa Uredbom 259/2012, kojom se u EU mijenja Uredba 648/2004 u smislu ograničavanja sadržaja fosfata u deterdžentima.

U Federaciji BiH i Republici Srpskoj sve navedene oblasti (osim oblasti hemijskih dezinficijenasa i antiseptika na nivou države BiH), regulisane su većim brojem različitih zakona i propisa.

Važeći propisi i pravilnici:

- Zakonu o lijekovima i medicinskim sredstvima ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj 58/08), Pravilnik o medicinskim sredstvima br. 4 iz 2010. god.;
- Zakon o otrovima FBiH ("Sl. novine Federacije BiH", broj 2/92, 13/94);
- Zakon o hemikalijama (Službeni glasnik RS 21/2018)
- Zakonom o biocidima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 37/09)
- Zakona o predmetima opšte upotrebe („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 50/10)
- Pravilnik o bezbjednosti predmeta široke potrošnje („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 17/15)
- Zakon o zaštiti potrošača u BiH (Sluzbeni glasnik BiH, br. 25/06), u kojem je, između ostalog, propisano deklariranje proizvoda. Federacija BiH:
- Zakon zdravstvenoj ispravnosti živežnih namirnica i predmeta opće upotrebe („Službeni list RBiH“, br. 2/92 i 13/94);
- Pravilnik o uvjetima u pogledu zdravstvene ispravnosti predmeta opće upotrebe koji se mogu stavljati u promet („Službeni list RBiH“ , broj 2/92 i 13/94 i „Službene novine Federacije BiH“, br. 36/05 i 35/13);
- Zakon o predmetima opšte upotrebe (objavljeno u "Službenom glasniku RS", br. 50/10);
- Pravilnik o uslovima u pogledu zdravstvene ispravnosti predmeta opšte upotrebe koji se mogu stavljati u promet ("Službeni list SFRJ", broj 26/83, 61/84, 56/86, 50/89 i 18/91);
- Pravilnik "Vrsta kozmetičkih i drugih sredstava za zaštitu zdravlja, ostalih proizvoda, kojima se obavlja promet na malo u apoteci i specijalizovanoj prodavnici i usluga koje se mogu pružati u apoteci" ("Službeni glasnik RS", br. 9/10)

Za hemikalije u BiH su važeći:

- Zakon o prometu otrova ("Službeni list SFRJ", broj 13/91 i "Službeni list RBiH", broj 2/92, 13/94);
- Pravilnik o tehničkim i sanitarno-higijenskim uslovima koje moraju ispunjavati organizacije udruženog rada koje se bave prometom otrova ("Službeni list SFRJ", broj 9/86, 13/91, "Službeni list RBiH", broj 2/92, 13/94 i "Službene novine FBiH", broj 60/07).

2.2 Kvantitativni pokazatelji poslovnog okruženja

Evropska Unija

- Evropska komisija ovlastila je Evropski komitet za standardizaciju (CEN), da razvije standarde koji zadovoljavaju esencijalne zahtjeve EU Uredbe o hemikalijama, kao i Uredbe o deterdžentima EC No 648/2004, a dopunjena je uredbama: EC No 907/2006, EC No 551/2009, EC No 259/2012.
- Uredba EK 1223/2009 reguliše područje za kozmetičke proizvode.

-
- EU Direktiva o mjernim instrumentima 2004/22/EC.

Navedene EU Direktive nisu preuzete u nacionalno zakonodavstvo Bosne i Hercegovine.

2.3 Zahtjevi tržišta

Institut za standardizaciju BiH prati zahtjeve tržišta u BiH i kontinuirano radi na preuzimanju evropskih standarda iz oblasti hemijskog inžinjeringa, laboratorijske opreme i kozmetike. Standardi iz navedenih oblasti se kontinuirano prate i preuzimaju u BiH standardizaciju i primjenjuju u proizvodnji i laboratorijskih ispitivanjima.

2.4 Aspekti zaštite okoline

U Bosni i Hercegovini nadležni za provođenje propisa kojima se reguliše zaštita životne sredine su entiteti (FBiH i RS). Entitetska ministarstva nadležna za pitanja zaštite okoline izdaju okolišne dozvole kompanijama. Kontrole se odnose i na upravljanje otpadom.

U FBiH odgovornost za upravljanje i zaštitu okoliša ima Federalno ministarstvo okoliša i turizma. Ministarstvo je odgovorno za pripremu ekološke politike, izдавanje ekoloških dozvola, koje su u skladu sa IPPC direktivom Evropskog vijeća (2008/1/EC), koja se fokusira na prevenciju zagađenja. U praksi na nivou FBiH se rješavaju okolišna pitanja značajnijih zagađivača, a na kantonalnim nivoima ostalih zagađivača, podijeljeno prema kapacitetu pogona, postrojenja ili planirane aktivnosti.

Ministarstvo prostornog uređenja, građevinarstva i okoliša RS je direktno odgovorno za zaštitu okoliša i izдавanje okolišnih dozvola u skladu s IPPC direktivom Europskog vijeća (2008/1/ EC). Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva RS odgovorno je za upravljanje zrakom, vodom i tlom. Odluke o razvoju od lokalnog značaja u velikoj mjeri delegirane općinama. Ministarstvo prostornog uređenja, građevinarstva i okoliša RS je nadležno za značajnije zagađivče, odnosno na općinskim nivoima za ostale zagađivače, isto prema kapacitetu pogona, postrojenja ili planirane aktivnosti.

Vlada Brčko Distrikta sastoji se od deset odjela, među kojima je i zaštita okoliša.

Međunarodni propisi za otpad:

- Direktiva 2006/12/EC o otpadu;
- Direktiva 91/689/EEC o opasnom otpadu;
- Direktiva 1999/31/EC o odlaganju otpada na odlagalištima, april 1999. god.
- Direktiva 75/439/EEC o odlaganju otpadnih ulja, 16. Juni 1975. god.

3. Očekivane koristi od rada BAS/TC 49

Osnovne koristi koje se očekuju od rada BAS/TC 49 jesu sljedeće:

- donošenje BAS standarda koji su identični s evropskim i/ili međunarodnim standardima, čime se obezbeđuje efikasan način za provjeru ispunjenosti uslova utvrđenih zakonima i/ili propisima donijetih na međunarodnom, regionalnom ili nacionalnom nivou;
- pružanje podrške nadležnim ministarstvima i drugim tijelima državne uprave u aktivnostima koje se odnose na usklađivanje propisa s evropskom regulativom, obezbeđivanjem BAS standarda usklađenih s evropskim i/ili međunarodnim standardima;
- zaštita potrošača;
- uklanjanje prepreka u trgovini;
- predstavljanje i zastupanje interesa BiH u postupku donošenja evropskih i međunarodnih standarda.

4. Zainteresovane strane

Sve zainteresovane strane u BiH su pozvane da učestvuju u radu ovog tehničkog komiteta, uz osiguranje ravnopravnog učešća i zastupljenosti svih interesnih grupa. Moguće je i učešće u statusu posmatrača, pod određenim uslovima koji su utvrđeni Internim pravilima Instituta za standardizaciju BiH. Sve zainteresovane strane mogu da predlože usvajanje određenih standarda.

Zadatak ovog tehničkog komiteta je da u narednom periodu u svoj rad uključi što je moguće veći broj zainteresovanih strana.

5. Ciljevi i strategije za njihovo ostvarivanje

5.1 Ciljevi

- Usvajanje standarda iz oblasti ambalaže, plastike i gume u skladu s internim pravilima za standardizaciju Instituta;
- Usklađivanje nacionalnih standarda i drugih standardizacijskih dokumenata s evropskim i/ili međunarodnim standardima i drugim standardizacijskim dokumentima;
- Preispitivanje svih BAS standarda u roku od pet godina od njihovog objavljivanja i donošenje odluke o povlačenju onih standarda i drugih standardizacijskih dokumenata koji imaju isto područje primjene kao evropski ili međunarodni standardi ili drugi standardizacijski dokumenti;
- Zastupanje interesa BiH u oblasti rada tehničkog komiteta pred odgovarajućim evropskim i međunarodnim komitetima za standardizaciju kroz učestvovanje bosanskohercegovačkih stručnjaka u radu navedenih tehničkih komiteta;
- Primjena osnovnih principa standardizacije;
- Promovisanje interesa Instituta za standardizaciju BiH;
- Odgovor na zahtjeve zainteresovanih strana.

5.2 Strategija za ostvarivanje ciljeva

Ostvarivanje ciljeva BAS/TC 49 zasniva se na definisanju prioriteta rada, a to su:

- Praćenje rada korespondentnih komiteta i preuzimanje novih standarda i drugih standardizacijskih dokumenata;
- Povećanje broja bosanskohercegovačkih stručnjaka u radu navedenih korespondentnih komiteta;
- Prevođenje što većeg broja standarda na jedan od službenih jezika u BiH;
- Povećanje broja zainteresovanih strana koje će učestrovati u radu BAS/TC 49;
- Sprovođenje periodičnih sistematskih pregleda i preispitivanja svih standarda i drugih standardizacijskih dokumenata koje je pripremio BAS/TC 49, kako bi se obezbijedila validacija primjene za sve zainteresovane strane koje koriste ove standarde;
- Revidiranje tekstova povučenih BAS standarda objavljenih na jednom od službenih jezika u BiH u skladu s novim izdanjima evropskih ili međunarodnih standarda, kako bi se održao ili povećao broj objavljenih BAS standarda nastalih preuzimanjem evropskih i/ili međunarodnih standarda na jednom od službenih jezika u BiH;
- Informisanje članova BAS/TC 49 o revidiranim Internim pravilima za standardizaciju Instituta.

6. Faktori koji mogu uticati na ispunjenje i implementaciju programa rada

- Nedovoljno učešće domaćih stručnjaka u donošenju BAS standarda;

-
- Nezainteresovanost stručne javnosti za učešće u javnoj raspravi i dostavljanje primjedbi i predloga u vezi s nacrtima BAS standarda koji se stavljaju na javnu raspravu;
 - Nedostatak finansijskih sredstava koji onemogućava obezbjeđenje odgovarajućih prevoda i upućuje na preuzimanje standarda metodom proglašavanja/korica, što umanjuje kredibilitet ovih standarda u poslovnom okruženju;
 - Neblagovremeno dostavljanje prijedloga zainteresovanih strana za donošenje BAS standarda pri izradi plana rada BAS/TC 49;
 - Nedovoljno pridavanje značaja radu članova BAS/TC 49 i njihova opterećenost poslovima u matičnim organizacijama koje su ih delegirale, što može da dovede do nedovoljnog učešća članova BAS/TC 49 na sjednicama, a samim tim i do odstupanja od plana usvajanja standarda.
 - Nepostojanje prevoda odgovarajućih BAS standarda na jednom od službenih jezika u BiH iziskuje dodatne napore i sredstva koji su van oblasti rada BAS/TC 49 i Instituta.

7. Plan aktivnosti

Aktivnosti BAS/TC 49 usklađene su s planovima rada tehničkog komiteta kroz:

- planove pripremanja, donošenja i objavljivanja BAS standarda i drugih standardizacijskih dokumenata u navedenoj oblasti rada, u skladu s Internim pravilima za standardizaciju Instituta;
- obezbjeđivanje usaglašenosti BAS standarda i drugih standardizacijskih dokumenata s evropskim i međunarodnim standardima u navedenoj oblasti rada;
- učestvovanje u izradi i preispitivanju standarda i drugih standardizacijskih dokumenata koje donose evropske¹ i međunarodne organizacije za standardizaciju u navedenoj oblasti rada;
- druge aktivnosti koje predloži Savjet za standardizaciju BiH;
- druge aktivnosti na prijedlog zainteresovanih strana.

Dostavljeno: 1. Sekretarijatu BAS/TC 49,
2. a/a.

DIREKTOR

.....
Aleksandar Cincar

¹ Sa glasanjem o razvoju evropskih standarda i drugih standardizacijskih dokumenata započeti će se kada Institut postane punopravni član CEN-a i CENELEC-a